

№12 тақырып. Қоғам – менеджмент - журналистика

Өзара байланыс: ұйым – адам. Ұйымдағы билік және жетекшілік. Ұйымдағы мотивация. Ұйымдағы қақтығысты шешу. Менеджмент және бәсекелестік. Ұйымдағы қақтығысты шешу. Қатерді ескерту, сақтандыру.

Журналист еңбегінің экономикалық негізінің маңызы өте зор.

Бірақ та «журналист қандай болса телеарнадан соны күтуге болады» деген қағиданы естен шығармау абзал. Шынында да журналистің тұлғасына, оның мәдениетіне, біліктілігіне, шеберлігіне көп нәрсе байланысты. Сондықтан да телебағдарламаның басшылары ұжымға тәжірибелі мамандарды тартуға тырысады.

Ал журналистің өзі редакцияға келгенде алдымен нені көздейді? Оның таңдауы бірнеше талаптарға негізделеді. Біріншісі творчестволық талап. Бұл талап көп журналистер үшін басты болып есептеледі. Бұл жұмысқа деген ерекше ынта, творчестволық жағынан өсу, өзінің қабылеті толық ашу. Екінші - идеялық талап. Бұл қағиданы да әрқашан естен шығармаған дұрыс. Себебі журналист өзінің өмірге деген, қоғамға деген көзқарасына, өмірлік ұстанымына сәйкес келетін арнада ғана қарқынды да қажырлы жұмыс істей алады. Үшінші – экономикалық талап. Бұрынғы социалистік қоғамда бұл талапты идеялық тұрғыдан елемегенге тырысты. Себебі идеологиялық талаптар бірінші орында есепке алынып отырды. Қазіргі капиталистік қоғамда экономикалық талап көп жағдайда бірінші орында тұрады, және де журналистиканың Либертариандық іліміне байланысты «Басылымды, арнаны кімнің қолында қаржы болса сол адам, не болмаса ұйым, ұжым аша алады» /Петерс Р «Четыре теории прессы». М.1998. с.56 /. Журналист редакцияның жұмысын сапалы да қарқынды істегенде өзінің отбасына, жеке басына жағдай туғызып? Көбірек ақша табу үшін тырысыады.

Редакцияда жұмысқа орналасқан журналист ұжымның мүшесі ретінде өз орнын табуға тырысады. Ол жағдай оның штаттағы қызметіне тікелей байланысты. Оған жұмыскер ретінде қойылатын мақсаттар мен міндеттер тікелей басшылықтың менеджменттік ұстанымына байланысты. Егерде белгілі ақпараттық бағдарламаның қызметкері ретінде жұмысқа қабылданса, онда сюжеттер түсіріп. Ақпараттық бағдарламаларды жасауға көп көңіл бөледі.

Бағдарламаның жетекшісі болған жағдайда журналист ұйымдастыру жұмыстарына көп көңіл бөледі. Оның көп уақыты бағдарламаны жоспарлауға, сюжеттерді реттеуге кетеді. Егерде журналист штатта болмай? Тек қана қаламақы үшін жұмыс істесе, онда да оның ұжымға қатысы болады.

Телебағдарламаның сюжетін дайындаған кезде, журналист өзінің тапсырысымен редакцияның жоспарына өзгерістер еңгізеді. Тақырыпты ашқан кезде журналист алдыңғы, өтіп кеткен сюжеттерді қайталамауға тырысады.

Бір бірімен тығыз байланыс- журналистік еңбектің ерекшелігі - электрондық БАҚ менеджментінің міндетті элементтерінің бірі. Теледидарда бұл шығармашылық топпен техникалық қызметкерлердің ерекше ұйымдасқан командасы. Бұл шығармашылық топ күштерін біріктіріп біртұтас бағдарлама жасап шығаруға тиіс.

Электронды БАҚ журналистерінің тағы бір ерекшеліктері олардың шығармашылық еңбектері **жекеше-ұжымдық сипатқа** ие.